

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΦΟΡΟΙ ΑΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: έτος 2022

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ανακοινώνει τα στοιχεία για τα έσοδα από περιβαλλοντικούς φόρους για το έτος 2022 και αναθεωρημένα στοιχεία για την περίοδο 2013-2021. Τα στοιχεία συλλέγονται από διοικητικές πηγές.

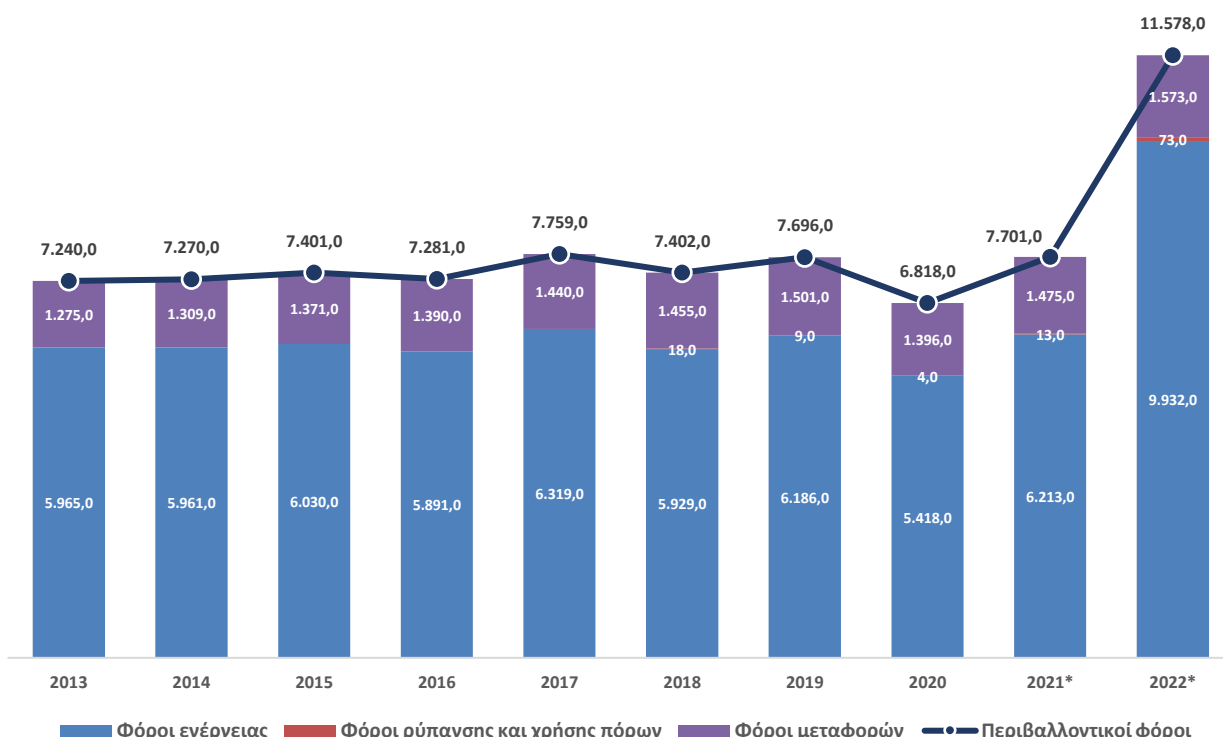
Στην παρούσα ανακοίνωση, παρουσιάζονται στοιχεία για το σύνολο των περιβαλλοντικών φόρων και τις σχετικές υποκατηγορίες φόρων (φόροι ενέργειας, φόροι μεταφορών, φόροι ρύπανσης και φόροι χρήσης πόρων) που καταβάλλονται από τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (σύμφωνα με την ταξινόμηση NACE Rev.2), τα νοικοκυριά και τους μη μόνιμους κατοίκους εντός της επικράτειας.

Συνολικοί περιβαλλοντικοί φόροι

Το 2022, τα συνολικά έσοδα από τους περιβαλλοντικούς φόρους ανήλθαν σε 11.578,0 εκ. ευρώ, παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση 50,3% σε σύγκριση με το 2021 (Πίνακες 1-2, Γραφήματα 1-2).

Τα έσοδα από περιβαλλοντικούς φόρους αποτέλεσαν το 13,6% των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών της Ελληνικής οικονομίας, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 3,0 ποσοστιαίες μονάδες συγκριτικά με το έτος 2021 (Πίνακας 3, Γράφημα 3).

Γράφημα 1. Περιβαλλοντικοί φόροι ανά υποκατηγορία φόρου σε εκ. ευρώ, 2013 – 2022

*Προσωρινά στοιχεία

Πληροφορίες για μεθοδολογικά θέματα:

Δ/ση Στατιστικών Γεωργίας, Κτηνοτροφίας, Αλιείας και Περιβάλλοντος Τμήμα Στατιστικών Ενέργειας και Περιβάλλοντος Κων/νος Παπανδρέου, Διονύσης Κατσικόπουλος
Τηλ: +30 213 135 2057, +30 213 135 2414
E-mail: k.papandreou@statistics.gr, d.katsikopoulos@statistics.gr

Πληροφορίες για παροχή δεδομένων:

Τηλ: 213 135 2022, 2308, 2310
e-mail: data.dissem@statistics.gr

Αναφορικά με τις μονάδες που κατέβαλλαν τους περιβαλλοντικούς φόρους το έτος 2022, οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας συμμετείχαν συνολικά με 8.077,4 εκ. ευρώ και με ποσοστό 69,8% επί του συνόλου των εσόδων από περιβαλλοντικούς φόρους, ενώ τα νοικοκυριά και οι μη μόνιμοι κάτοικοι κατέβαλαν 3.500,6 εκ. ευρώ τα οποία αντιστοιχούσαν στο 30,2% των συνολικών περιβαλλοντικών φόρων (Πίνακες 1 και 4, Γραφήματα 2 και 4).

Η αναλυτική ποσοστιαία κατανομή των εσόδων από περιβαλλοντικούς φόρους για τους κύριους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, τα νοικοκυριά και τους μη μόνιμους κατοίκους για τα έτη 2021 και 2022 παρουσιάζονται στον Πίνακα 4 και στο Γράφημα 4.

Φόροι ενέργειας

Το 2022, οι φόροι ενέργειας ανήλθαν σε 9.932,0 εκ. ευρώ, αυξημένοι κατά 59,9% σε σύγκριση με το 2021 (Πίνακες 1 και 2, Γράφημα 1). Οι ενεργειακοί φόροι αποτέλεσαν την πλειονότητα των περιβαλλοντικών φόρων με μερίδιο 85,8% για το έτος 2022 (Πίνακας 3).

Η μεγάλη αύξηση των φόρων ενέργειας κατά το έτος αναφοράς 2022, οφείλεται κυρίως στην θέσπιση και εφαρμογή του «Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας αγοράς» με ισχύ από 1^η Ιουλίου 2022 έως 1^η Ιουνίου 2023. Ο νέος φόρος αυτός, αφορά σε παρακράτηση μέρους των εσόδων των παραγωγών και προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας και αποδίδεται στο σύνολό του στον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας «D35 - Παροχή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου και κλιματισμού». Το έτος αναφοράς 2022, ο φόρος αυτός ήταν 2.889,0 εκ. ευρώ.

Το 2022, οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας κατέβαλαν συνολικά 7.459,0 εκ. ευρώ σε φόρους ενέργειας, ενώ τα νοικοκυριά και οι μη μόνιμοι κάτοικοι συμμετείχαν με το ποσό των 2.473,0 εκατ. ευρώ (Πίνακας 1).

Φόροι μεταφορών

Το 2022, οι φόροι μεταφορών ανήλθαν σε 1.573,0 εκ. ευρώ, αυξημένοι κατά 6,6% σε σχέση με το 2021 (Πίνακες 1 και 2, Γράφημα 1). Οι φόροι μεταφορών αποτέλεσαν το 13,6% των συνολικών περιβαλλοντικών φόρων για το έτος 2022 (Πίνακας 3).

Τα νοικοκυριά και οι μη μόνιμοι κάτοικοι εντός της επικράτειας κατέβαλαν 999,8 εκ. ευρώ ενώ οι οικονομικοί κλάδοι κατέβαλαν το υπόλοιπο ποσό των 573,2 εκ. ευρώ (Πίνακας 1).

Φόροι ρύπανσης και χρήσης πόρων

Το 2022, οι φόροι ρύπανσης και χρήσης πόρων ανήλθαν σε 73,0 εκ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 0,6% των συνολικών περιβαλλοντικών φόρων (Πίνακες 1 και 3, Γράφημα 1).

Αναφορικά με τις μονάδες που κατέβαλλαν τους φόρους ρύπανσης και χρήσης πόρων το έτος 2022, οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας συνεισέφεραν το ποσό των 45,2 εκ. ευρώ ενώ τα νοικοκυριά και οι μη μόνιμοι κάτοικοι κατέβαλαν 27,8 εκ. ευρώ (Πίνακας 1).

Πίνακας 1. Συνολικοί φόροι και κοινωνικές εισφορές, περιβαλλοντικά φορολογικά έσοδα και κατηγορίες περιβαλλοντικών φόρων σε εκ. ευρώ, 2013 – 2022

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
Συνολικοί φόροι και κοινωνικές εισφορές	65.215,0	65.023,0	65.162,0	68.421,0	70.269,0	72.442,0	72.407,0	65.196,0	72.674,0	85.153,0
Περιβαλλοντικοί φόροι	7.240,0	7.270,0	7.401,0	7.281,0	7.759,0	7.402,0	7.696,0	6.818,0	7.701,0	11.578,0
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	4.098,5	4.098,3	4.064,8	3.962,6	4.262,5	4.217,8	4.504,8	3.608,4	4.448,6	8.077,4
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	3.141,5	3.171,7	3.336,2	3.318,4	3.496,5	3.184,2	3.191,2	3.209,6	3.252,4	3.500,6
Φόροι ενέργειας	5.965,0	5.961,0	6.030,0	5.891,0	6.319,0	5.929,0	6.186,0	5.418,0	6.213,0	9.932,0
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	3.660,9	3.648,0	3.588,4	3.474,1	3.761,9	3.715,0	3.991,9	3.147,1	3.934,6	7.459,0
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	2.304,1	2.313,0	2.441,6	2.416,9	2.557,1	2.214,0	2.194,1	2.270,9	2.278,4	2.473,0
Φόροι μεταφορών	1.275,0	1.309,0	1.371,0	1.390,0	1.440,0	1.455,0	1.501,0	1.396,0	1.475,0	1.573,0
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	437,7	450,3	476,4	488,5	500,5	502,1	512,4	461,0	513,5	573,2
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	837,3	858,7	894,6	901,5	939,5	952,9	988,6	935,0	961,5	999,8
Φόροι ρύπανσης και χρήσης πόρων	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,0	9,0	4,0	13,0	73,0
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,4	0,2	0,5	45,2
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,3	8,6	3,8	12,5	27,8

*Προσωρινά στοιχεία

Πίνακας 2. Ετήσιες μεταβολές (σε % ποσοστό) των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών, των περιβαλλοντικών φορολογικών εσόδων και των υποκατηγοριών περιβαλλοντικών φόρων, 2013 – 2022

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
Συνολικοί φόροι και κοινωνικές εισφορές	-	-0,3%	0,2%	5,0%	2,7%	3,1%	0,0%	-10,0%	11,5%	17,2%
Περιβαλλοντικοί φόροι	-	0,4%	1,8%	-1,6%	6,6%	-4,6%	4,0%	-11,4%	13,0%	50,3%
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	-	0,0%	-0,8%	-2,5%	7,6%	-1,0%	6,8%	-19,9%	23,3%	81,6%
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	-	1,0%	5,2%	-0,5%	5,4%	-8,9%	0,2%	0,6%	1,3%	7,6%
Φόροι ενέργειας	-	-0,1%	1,2%	-2,3%	7,3%	-6,2%	4,3%	-12,4%	14,7%	59,9%
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	-	-0,4%	-1,6%	-3,2%	8,3%	-1,2%	7,5%	-21,2%	25,0%	89,6%
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	-	0,4%	5,6%	-1,0%	5,8%	-13,4%	-0,9%	3,5%	0,3%	8,5%
Φόροι μεταφορών	-	2,7%	4,7%	1,4%	3,6%	1,0%	3,2%	-7,0%	5,7%	6,6%
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	-	2,9%	5,8%	2,5%	2,5%	0,3%	2,1%	-10,0%	11,4%	11,6%
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	-	2,6%	4,2%	0,8%	4,2%	1,4%	3,7%	-5,4%	2,8%	4,0%
Φόροι ρύπανσης και χρήσης πόρων	-	-	-	-	-	-	-50,0%	-55,6%	225,0%	461,5%
Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας	-	-	-	-	-	-	-32,9%	-54,5%	161,0%	8.609,5%
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	-	-	-	-	-	-	-50,6%	-55,6%	228,3%	122,9%

*Προσωρινά στοιχεία

Πίνακας 3. Περιβαλλοντικοί φόροι ως ποσοστό των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών και ποσοστιαία κατανομή (%) των υποκατηγοριών των περιβαλλοντικών φόρων, 2013 – 2022

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
Περιβαλλοντικοί φόροι (ως ποσοστό των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών)	11,1%	11,2%	11,4%	10,6%	11,0%	10,2%	10,6%	10,5%	10,6%	13,6%
Φόροι ενέργειας (ως ποσοστό των περιβαλλοντικών φόρων)	82,4%	82,0%	81,5%	80,9%	81,4%	80,1%	80,4%	79,5%	80,7%	85,8%
Φόροι μεταφορών (ως ποσοστό των περιβαλλοντικών φόρων)	17,6%	18,0%	18,5%	19,1%	18,6%	19,7%	19,5%	20,5%	19,2%	13,6%
Φόροι ρύπανσης και χρήσης πόρων(ως ποσοστό των περιβαλλοντικών φόρων)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,6%

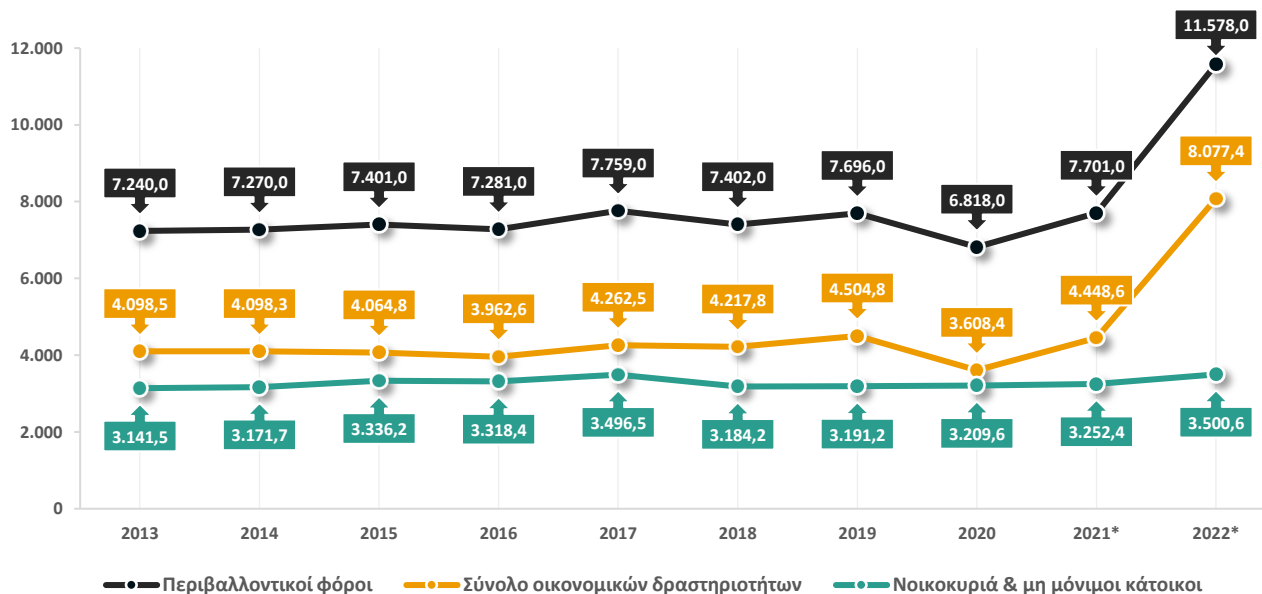
*Προσωρινά στοιχεία

Πίνακας 4. Συνολικά έσοδα από περιβαλλοντικούς φόρους για κύριους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, νοικοκυριά και μη μόνιμους κατοίκους σε εκ. ευρώ, 2021 και 2022

	2021*	2022*	% του συνόλου 2022*	ετήσια μεταβολή (%) 2021*-2022*
Συνολικά έσοδα από περιβαλλοντικούς φόρους	7.701,0	11.578,0	100,0%	50,3%
Σύνολο οικονομικών δραστηριοτήτων	4.448,6	8.077,4	69,8%	81,6%
Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	422,4	439,0	3,8%	3,9%
Βιομηχανία	1.930,7	5.298,4	45,8%	174,4%
Ορυχεία και λατομεία	18,0	14,9	0,1%	-17,0%
Μεταποίηση	751,5	829,4	7,2%	10,4%
Παροχή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	988,5	4.274,0	36,9%	332,4%
Παροχή νερού, διαχείριση λυμάτων, αποβλήτων και δραστηριότητες αποκατάστασης	115,5	120,2	1,0%	4,1%
Κατασκευές	57,3	59,9	0,5%	4,5%
Υπηρεσίες	2.095,4	2.340,0	20,2%	11,7%
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο - επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	273,5	304,9	2,6%	11,5%
Μεταφορές και αποθήκευση	1.261,7	1.452,9	12,5%	15,2%
Υπηρεσίες (εκτός από χονδρικό και λιανικό εμπόριο, μεταφορές και αποθήκευση)	560,2	582,2	5,0%	3,9%
Νοικοκυριά και μη μόνιμοι κάτοικοι	3.252,4	3.500,6	30,2%	7,6%

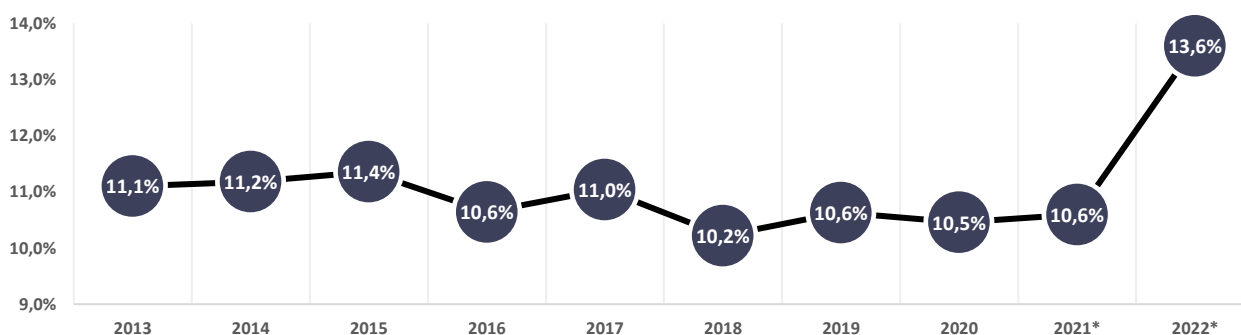
*Προσωρινά στοιχεία

Γράφημα 2. Περιβαλλοντικοί φόροι ανά τύπο φορολογούμενου σε εκ. ευρώ, 2013 – 2022

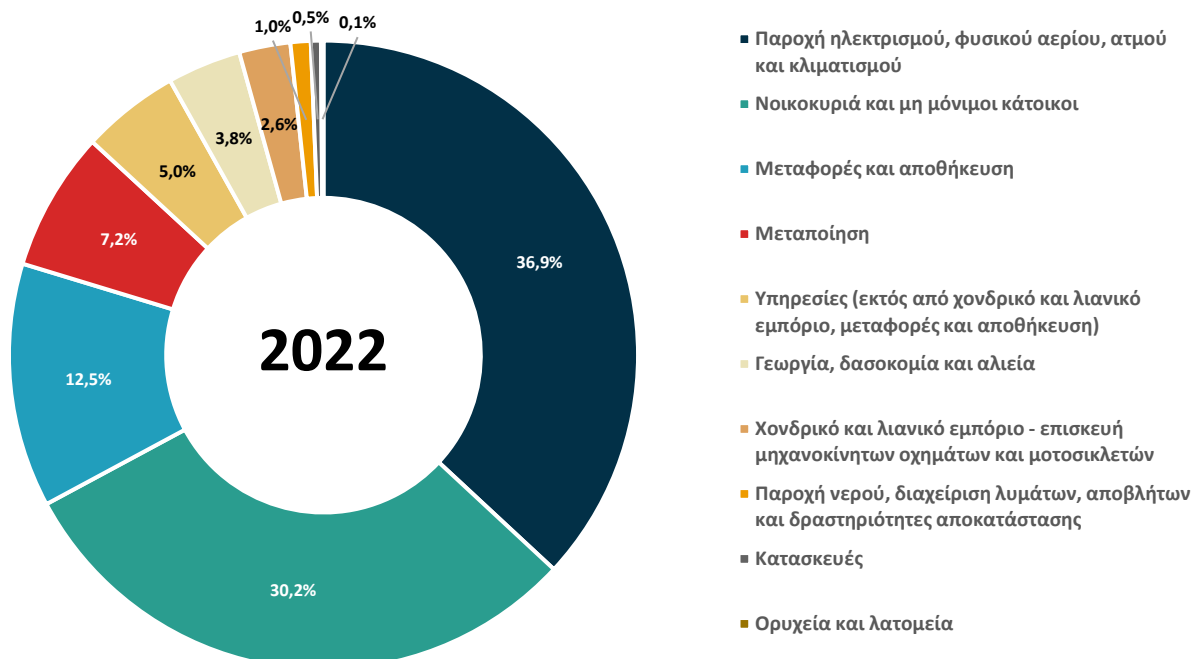
*Προσωρινά στοιχεία

Γράφημα 3. Περιβαλλοντικοί φόροι ως ποσοστό των συνολικών φόρων και κοινωνικών εισφορών, 2013 – 2022

*Προσωρινά στοιχεία

Γράφημα 4. Ποσοστιαία κατανομή (%) των περιβαλλοντικών φόρων σε κύριους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας (NACE Αναθ.2) και σε νοικοκυριά και μη μόνιμους κατοίκους, 2022

*Προσωρινά στοιχεία

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Νομικό πλαίσιο:

Οι λογαριασμοί περιβαλλοντικών φόρων καταρτίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό 691/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (τμήμα 1), ο οποίος προβλέπει και καθορίζει το μεθοδολογικό πλαίσιο για την κατάρτιση των λογαριασμών. Ο περιβαλλοντικός φόρος ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 691/2011 ως: "Ένας φόρος του οποίου η φορολογική βάση αποτελεί φυσική μονάδα (ή υποκατάστατο φυσικής μονάδας) για κάτι το οποίο έχει αποδεδειγμένο, συγκεκριμένο αρνητικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και ο οποίος αναγνωρίζεται ως φόρος στο ΕΣΛ 95".

Μεθοδολογία:

Για λόγους ανάλυσης, οι περιβαλλοντικοί φόροι χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες:

1. φόροι ενέργειας (συμπεριλαμβανομένων των φόρων CO₂)
2. φόροι στις μεταφορές
3. φόροι ρύπανσης
4. φόροι χρήσης πόρων (εξαιρουμένων των φόρων επί της εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου)

Η κύρια πηγή πρωτογενών δεδομένων για τους περιβαλλοντικούς φόρους είναι ο Εθνικός Φορολογικός Κατάλογος που παρέχεται από τη Διεύθυνση Εθνικών Λογαριασμών της ΕΛΣΤΑΤ και η ετήσια Έκθεση Φορολογικών Εσόδων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ). Τα στοιχεία παρουσιάζονται ανά ορισμένους συγκεντρωτικούς κλάδους της Στατιστικής Ταξινόμησης Οικονομικών Δραστηριοτήτων (NACE Αναθ.2) και νοικοκυριά.

Πιθανές μικρές αποκλίσεις στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Ορισμοί-έννοιες:

Οι λογαριασμοί περιβαλλοντικών φόρων περιλαμβάνουν τους ακόλουθους φόρους:

1. **Ενεργειακοί φόροι (συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων για τις μεταφορές):** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τους φόρους στην παραγωγή ενέργειας και στα ενεργειακά προϊόντα που χρησιμοποιούνται τόσο για μεταφορικούς όσο και για σταθερούς σκοπούς. Οι φόροι διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) περιλαμβάνονται στους ενεργειακούς φόρους και όχι στους φόρους ρύπανσης.
2. **Φόροι μεταφορών (εξαιρουμένων των καυσίμων για τις μεταφορές):** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει κυρίως φόρους που σχετίζονται με την ιδιοκτησία και τη χρήση μηχανοκίνητων οχημάτων. Οι φόροι επί άλλου εξοπλισμού μεταφορών (π.χ. αεροπλάνα, πλοία ή σιδηροδρομικά αποθέματα) και οι σχετικές υπηρεσίες μεταφορών (π.χ. δασμοί επί ναυλωμένων ή τακτικών πτήσεων) περιλαμβάνονται επίσης εδώ, όταν ανταποκρίνονται στον γενικό ορισμό των περιβαλλοντικών φόρων. Οι φόροι στις μεταφορές μπορεί να είναι "εφάπαξ" φόροι που σχετίζονται με τις εισαγωγές ή τις πωλήσεις του εξοπλισμού ή επαναλαμβανόμενοι φόροι, όπως ο ετήσιος φόρος κυκλοφορίας.
3. **Φόροι ρύπανσης:** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι φόροι επί των μετρούμενων ή εκτιμώμενων εκπομπών στον αέρα και το νερό, της διαχείρισης στερεών αποβλήτων και του θορύβου. Εξαίρεση αποτελούν οι φόροι CO₂, οι οποίοι περιλαμβάνονται στους ενεργειακούς φόρους.
4. **Φόροι χρήσης πόρων:** Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει φόρους που συνδέονται με την εξόρυξη ή τη χρήση φυσικών πόρων, όπως το νερό, τα δάση, η άγρια χλωρίδα και πανίδα κ.λπ. καθώς οι δραστηριότητες αυτές εξαντλούν τους φυσικούς πόρους.

Φόροι που καταβάλλονται από μη μόνιμους κατοίκους της επικράτειας: αναφέρονται σε φόρους που καταβάλλονται από α) νοικοκυριά μη κατοίκους (π.χ. καύσιμα μεταφορών που αγοράζονται από τουρίστες αναψυχής), β) εταιρείες της αλλοδαπής (π.χ. καύσιμα που αγοράζονται από αεροπορικές εταιρείες και επαγγελματίες ταξιδιώτες), γ) ξένες κυβερνήσεις (π.χ. στρατιωτικές βάσεις ή πρεσβείες) κ.λπ.

Κοινωνικές εισφορές: είναι οι πραγματικές εισφορές που καταβάλλουν τα νοικοκυριά στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης προκειμένου να εξασφαλίσουν το δικαίωμα καταβολής κοινωνικών παροχών.

Παραπομπές:

Οι αναλυτικοί πίνακες καθώς επίσης και τα μεταδεδομένα σχετικά με τους Λογαριασμούς Περιβαλλοντικών Φόρων είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (www.statistics.gr), στον σύνδεσμο: <https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SOP10/>